

16 DAYS OF ACTIVISM AGAINST GENDER-BASED VIOLENCE
16 DÍAS DE ACTIVISMO CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO
16 JOURS D'ACTIVISME CONTRE LA VIOLENCE DE GENRE
25 NOV - 10 DEC

<http://16dayscwgl.rutgers.edu>

2015 NAJAVA TEME

“Od Mira u Kući do Mira u Svijetu: Učinite Obrazovanje Sigurnim Za Sve!”

2015. godine se obilježava 24-godišnjica Kampanje 16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja, pokrenute 1991. godine i koordinirane od strane Centra za globalno liderstvo žena. U Kampanji je do sada učestvovalo preko 5,478 organizacija, donosilaca i donositeljica odluka, vlada, UN agencija i bezbroj pojedinaca i pojedinki iz preko 180 zemalja širom svijeta. Zajedno smo usmjerili pažnju na probleme rasizma, seksizma, kultura nasilja i homofobije, i pozvali smo na primjenu obaveza u oblasti ljudskih prava, uključujući pravo na zdravlje i reproduktivna prava, i između ostalog, zaustavljanje militarizma i rodno zasnovanog nasilja. Snaga i dugovječnost Kampanje su se održali zahvaljujući ovim hiljadama učesnika i učesnica poput vas.

Ove godine, Kampanja 16 Dana aktivizma će se usmjeriti specifično na odnos militarizma i prava na obrazovanje u situacijama nasilnog sukoba, u relativnom miru, i različitim obrazovnim okolnostima, nastavljajući da ukazuje na povezanosti sa militarizmom, kao sveobuhvatnim patrijarhalnim sistemom diskriminacije i neravnopravnosti zasnovanim na našim odnosima prema pozicijama moći.

Obrazovanje je javno dobro i osnovno ljudsko pravo prepoznato Članom 26. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima iz 1948. godine, potvrđeno kroz brojne međunarodne i regionalne sporazume i konvencije o ljudskim pravima. Osim toga, pravo na obrazovanje je bilo u fokusu političkih, ekonomskih i društvenih promjena i prevrata, koji su ostavili određene grupe (naročito žene, djevojčice, invalide i invalidkinje, LGBTQI osobe, migrante i migrantkinje, kao i pripadnike i pripadnice autohtonih naroda) naročito ranjivim i podložnim uskraćivanju ovog ključnog prava. Nedavni podaci ukazuju da otprilike 38 miliona ljudi¹ interno raseljeno, dok su 16.7 miliona ljudi izbjeglice širom svijeta.² Djevojčice i mlade žene su naročito pogođene negativnim uticajem nesigurnosti i krize. Nedavne procjene ukazuju da je 31 milion djevojčica na nivou osnovnoškolskog obrazovanja i 34 miliona djevojčica na nivou nižeg srednjoškolskog obrazovanja ne pohađaju školu.³ 15 miliona djevojčica i 10 miliona dječaka nikada neće vidjeti unutrašnjost učionice.⁴ Čak 58 miliona djece osnovnoškolskog uzrasta nema pristupa obrazovanju, i otprilike pola od ovog broja djece (28.5 miliona) živi u područjima pogođenim sukobom.

Zaštita prava na obrazovanje u okruženjima pod uticajem sukoba se oslanja na pojedinačne vlade, kao i obavezanost i odgovor međunarodne zajednice, što je veoma često teško osigurati.⁵ Osiguravanje prava na obrazovanje je takođe često pod uticajem slabe infrastrukture, što uključuje: nesigurna i nehygienjska okruženja za obrazovanje, neadekvatni obrazovni programi koji nisu rodno osjetljivi i nastavljaju biti uokvireni u stereotipne patrijarhalne odnose prema rodu; ograničeno pružanje resursa za izvođenje nastave ili pristup obrazovanju. 2014. godine, globalna potrošnja za vojsku je iznosila 1.8 triliona USD⁶, dok eksperti navode iznos od 26 biliona USD koji nedostaje kako bi se dostiglo osnovno obrazovanje za sve do kraja 2015. godine⁷ Djeca i mlade osobe svih spolova suočavaju sa dodatnim preprekama zbog svoje invalidnosti, rase ili etničkog porijekla, ekonomskih poteškoća i obaveza koje su im povjerene od strane njihovih porodica, kao i situacija u kojima se mogu naći, bilo da su one vezane za nasilni sukob, posljedice prirodnih katastrofa ili u vrijeme relativnog mira.⁸ Nedostaci koje doživljavaju djevojčice su naročito akutni: djevojčice i mlade žene se suočavaju sa sablastima ranih i /ili prisilnih brakova koji mogu skratiti njihovo obrazovanje; prijetnje ili različiti oblici nasilja zasnovanog na spolu u vezi sa obrazovanjem (SRGBV), uključujući seksualno nasilje i zlostavljanje na putu u školu ili unutar školskog prostora; i diskriminacije u dostupnosti osnovne infrastrukture, kao što su adekvatne i bezbjedno dostupne sanitarne prostorije. Radi toga, mnoge porodice biraju da drže djevojčice dalje od škole i aktivno ih spriječavaju da nastave obrazovanje.⁹

Imajući u vidu takvu nesigurnost i nedostatak bezbjednosti u vezi sa obrazovanjem, i informisani o rezultatima globalne ankete koja je provedena ranije ove godine, globalna tema Kampanje 16 Dana aktivizma će biti **“Od Mira u kući do mira u svijetu: Učinite obrazovanje sigurnim za sve”**. Ova tema prepoznaje poražavajuće stanje za milione djevojčica i dječaka, djevojaka i mladića, čije je univerzalno ljudsko pravo na obrazovanje svakodnevno pod uticajem ili prekinuto zbog nasilja, nedostatka resursa, i diskriminacije. Naša je obaveza da se usmjerimo na problem nesigurnosti obrazovanja za djevojčice i dječake, mladiće i djevojke, ove godine kroz Kampanju 16 Dana aktivizma.

U okviru ove globalne teme, **Kampanja 16 Dana aktivizma vas poziva da se uključite u aktivnosti unapređivanja prava na obrazovanje i propitivanje nasilja, diskriminacije i nejednakosti u obrazovanju, na raskrsnici roda, rase ili etničke pripadnosti, religije, stvarne ili doživljavane seksualne orijentacije, društveno-ekonomskog statusa ili drugih društvenih identifikatora**. Možete početi sa razmišljanjem o tome kako prostori i pristup obrazovanju izgledaju u vašoj zajednici, zemlji ili regionu. Dok planirate vaše aktivnosti, razmotrite načine na koje militarizam utiče na obrazovanje - u doma mira, tokom sukoba, u kampovima u kojima su smještene izbjeglice i raseljena lica, na teritorijama autohtonih naroda, u školama i drugim obrazovnim okruženjima, ili čak na ulicama. Razmotrite kako su nasilje i porast militarizma uticali na obrazovanje mladih u zemljama koje su nedavno imale iskustva sa različitim oblicima oružanih sukoba; kako je ekstremizam kroz javne ili druge politike uticao na pravo na obrazovanje, naročito za djevojčice; i kako je vladina potrošnja za oružje i druge prioritete militarizacije uticala na finansiranje sigurnog i dostupnog obrazovanja za sve.

RESURSI ZA 2015

Šta su drugi primjeri problema na koje se učesnice/ci mogu fokusirati tokom Kampanje 16 Dana?

- **Obrazovanje i rodna pravda:** posljedice strukturalne diskriminacije žena i djevojčica
- **Uloga žena u mirovnim pregovorima, izgradnji mira, diplomatiji i na mjestima odlučivanja**
- **Nasilje korištenjem malog oružja u zajednicama i školama i uloga malog oružja u nasilju između intimnih partnera**
- **Globalna proizvodnja i prodaja oružja i povećanje militarizma na štetu podrške javnom zdravlju, obrazovanju i drugim društvenim dobrima**
- **Nasilje počinjeno od strane države i nedržavnih aktera, u školama i na drugim mjestima koje utiče na pravo na obrazovanje**
- **Seksualno nasilje protiv djece školskog uzrasta i mladih, koje ostaje nekažnjivo**
- **Uskraćivanje obrazovanja djevojčicama koje su stigmatizirane zbog seksualnog nasilja koje su preživjele**
- **Ranjivost djevojčica i dječaka, mladića i djevojaka kojima se uskraćuje obrazovanje u kampovima za izbjeglice i raseljena lica**
- **Zagađenje okoliša vojnim operacijama i njegove posljedice za zajednice, uključujući socijalne servise**
- **Militarizirane policijske snage prisutne unutar društvenih ustanova (škole, javni prostori, itd.)**
- **Seksualni napadi u akademskim ili drugim obrazovnim ustanovama**

Centar za globalno liderstvo žena (CWGL) je u procesu pripreme resursa i materijala za kampanju, koji će obezbijediti dodatne informacije o temi Kampanje i prijedloge za planiranje aktivnosti kampanje. CWGL će postirati ove resurse na web stranicu Kampanje 16 Dana aktivizma tokom mjeseci prije kampanje. Možete takođe pisati Kampanji 16 Dana aktivizma (16days@cwgl.rutgers.edu) kako bi zatražili štampane kopije ovih materijala. Učesnice i učesnici mogu posjetiti našu web stranicu (<http://16days.cwgl.rutgers.edu>) kako bi skinuli materijale u okviru Resursnog paketa za akciju ili da zatraže štampane kopije materijala kada budu dostupne.

Pridružite se Kampanji 16 Dana aktivizma!

Kampanja 16 Dana aktivizma je otvorena za učesnice i učesnike koji se uključuju u akcije po ovim pitanjima na način koji je specifičan njihovom lokalnom kontekstu. Učesnice i učesnici znaju najbolje na kojim temama i sa kojim partnerima se mogu angažovati – bilo da su u pitanju njihove vlade ili lokalne zajednice – kako bi izazvale i u pozitivnom smislu promijenile strukture koje održavaju rodno zasnovano nasilje. Kreirajte svoje aktivnosti ili se priključite aktivnostima organizovanim u zajednici, kampusu, na državnom ili međunarodnom nivou! Zatražite materijale za kampanju, uključite se na mailing listu 16 Dana aktivizma, i koristite prošle Međunarodne kalendare aktivnosti (dostupne online) kako bi podstakli ideje za vaše aktivnosti ili da pronađete informacije o grupama u vašoj regiji. Koristite haštag **#16Days** na društvenim medijima!

Podjelite informacije o vašim planovima!

Kako se približava novembar, ne zaboravite da pošaljete svoje planove za kampanju CGWL-u, kako bismo ih uvrstili u Međunarodni kalendar Kampanje 16 Dana aktivizma u 2015. Godini, i kako biste postali dio globalnog pokreta Kampanje 16 Dana aktivizma. Međunarodni kalendar Kampanje možete pronaći na: <http://16dayscwgl.rutgers.edu/campaign-calendar>.

Pogledajte web stranicu!

Ako biste željeli više informacija o međunarodnoj kampanji 16 Dana aktivizma, molimo vas posjetite web stranicu <http://www.cwgl.rutgers.edu/16days/home.html>. Fotografije sa prošlih Kampanja 16 Dana aktivizma možete pronaći na Flickr: <https://www.flickr.com/photos/16dayscampaign>.

Prijavite se na 16 Days e-mail listu!

Uključite se na e-mail listu 16 Dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja, koja osigurava prostor aktivistkinjama i aktivistima da podjele informacije o radu protiv nasilja, razviju partnerstva na međunarodnom nivou i razviju strategije i teme za godišnju kampanju 16 Dana aktivizma. Prijavite se na:

https://email.rutgers.edu/mailman/listinfo/16days_discussion.

O KAMPANJI 16 DANA AKTIVIZMA

Od svoj osnivanja 1991. Godine, Centar za globalno liderstvo žena koordinira Kampanju 16 Dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja na globalnom nivou. Tokom proteklih 25 godina, Kampanja 16 Dana aktivizma je bila posvećena zalaganju i koordinaciji rada na podršci zaustavljanju rodno zasnovanog nasilja na lokalnim, državnim i međunarodnom nivou. Datumi, 25. novembar (Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama) i 10. decembar (Međunarodni dan ljudskih prava), su odabrani kako bi se naglasila povezanost između zaustavljanja nasilja protiv žena i principi ljudskih prava i istaklo da rodno zasnovano nasilje predstavlja kršenje međunarodnih ljudskih prava. Kampanja 16 Dana aktivizma se koristi kao organizovana strategija kojom pojedinke/ci, organizacije i institucije širom svijeta pozivaju na uklanjanje svih oblika rodno zasnovanog nasilja.

Translated by: Aleksandra Petrić, Foundation United Women Banja Luka, Bosnia and Herzegovina

Ostanite povezane/i!

16 Dana web stranica: <http://16dayscwgl.rutgers.edu>

Email: 16days@cwgl.rutgers.edu

Kalendar međunarodne kampanje: <http://16dayscwgl.rutgers.edu/campaign-calendar>

Flickr: <http://www.flickr.com/photos/16dayscampaign>

Facebook: <http://www.facebook.com/16DaysCampaign>

Twitter: [@16DaysCampaign](https://twitter.com/16DaysCampaign)

¹ Norwegian Refugee Council. *Global Overview 2015: People internally displaced by conflict and violence*. May 2015. <http://www.internal-displacement.org/assets/library/Media/201505-Global-Overview-2015/20150506-global-overview-2015-en.pdf>

² Internal Displacement Monitoring Center. *Global Figures*. May 2015. <http://www.internal-displacement.org/global-figures>

³ UNESCO Institute for Statistics. *Gender and Education*. <http://www.uis.unesco.org/Education/Pages/gender-education.aspx>

⁴ Education for All Global Monitoring Report (GMR) and UNESCO Institute for Statistics. Policy Paper 14/Fact Sheet 28. *Progress in getting all children to school stalls but some countries show the way forward* June 2014. <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002281/228184E.pdf>

⁵ Education for All Global Monitoring Report (GMR). Policy Paper 13. *Aid reductions threaten education goals*. June 2014.

<http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002280/228057E.pdf>

⁶ Stockholm International Peace Research Institute. *Trends in world military expenditure, 2014 SIPRI Fact Sheet*. <http://www.sipri.org/media/pressreleases/2015/milex-april-2015>

⁷ Education for All Global Monitoring Report. Policy Paper 06. *Making Education for All Affordable by 2015 and beyond*. February 2013.

<http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002199/219998E.pdf>

⁸ Education for All Global Monitoring Report, Policy Paper 10. *Children still battling to go to school*. July 2013. <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002216/221668E.pdf>

⁹ UNICEF. *Shattered Lives: Challenges and Priorities for Syrian Refugee Children and Women in Jordan*. June 2013. http://www.unicef.org/mena/MENA-Shattered_Lives_June11.pdf